

2023-mi suliffeqarneq

1. Aallaqqaasiut

Kisitsisitigut paasissutissani matumani Kalaallit Nunaanni suliffeqarneq nassuiarneqarpoq. Kalaallit Nunaanni suliffillit pillugit kisitsisitigut paasissutissat ukiup ingerlanerani qaammatikkaartumik inuit qanoq amerlatigisut suliffeqarnerannik killiffissiorluni naatsorsuutaapput.

Kalaallit Nunaanni najugaqavissut, qaammatillu aallartinnerani 15-leereersimasut, tunngavigalungit suliffeqarnermi kisitsisit suliarineqarput.

The International Labour Organization-imi (ILO), FN-ip ataani nunat tamalaat akornanni suliffeqarnermut tunngasunut kattuffimmit, najoqqutassiat nassuiarneqarsimasut sapinngisamik tunngavigalugit Kalaallit Nunaanni suliffeqarnermi kisitsisitigut paasissutissat suliarineqarput. ILO-mit suliffeqarneq pillugu nassuiaat kiisalu najoqqutassiat immikkoortoq 4.1-imi atuarneqarsinnaapput.

Saqqummersitaq immikkoortunut pingasunut avinneqarpoq, ataatsimut imaluunniit immikkut atuarneqarsinnaasunik. Immikkoortut aappaanni suliffillit pillugit nalunaarsuisarfimmit naatsorsuutit saqqummiunneqarput. Immikkoortumi nunami sumiiffiit inuiaqatigiillu agguataarneqarneri aallaavigalugit misissuineri Kalaallit Nunaanni suliffeqarnermi pissutsit ersersinneqarput.

Najoqqutarineqartut kisitsisinilu paasissutissani nalunaarsuutit allat immikkoortut pingajuanni nassuiarneqarput, immikkoortullu sisamaanni najoqqutassiat, suliffeqarnermut nassuiaat, periaatsimut nassuiaat, kukkunernullu najoqqutat il.il. nassuiarneqarlutik.

Piffissami 2016-imiit 2023-mut Kalaallit Nunaanni suliffeqarneq pillugu kisitsisinut paasissutissat sukumiinerusut Naatsorsueqqissaartarfiup Kisitsisaataasiviani bank.stat.gl -imi nassaarineqarsinnaapput. Kisitsisaataasivimmi paasissutissanut tunngaviusunik assigiinngitsunik soorlu ukioqqortussuseq, suaassuseq, najugaqarfik, nuna inunngorfik ilinniakkallu qaffasissusaa malillugit nammineq toqqartuilluni tabelinik aallertoqarsinnaavoq.

Saqqummersitami matumani nutarsaanerit

Tulaassillutik tunisisartut, aalisarnermi nunalerinermilu suliffeqarfiunngitsunut tulaassuisut, matumani aalisarnermik suliaqarfimmut nuunneqarput. Siulianilu saqqummersinneqarsimasunit sanilliullugit suliaqarfiit akornanni kisitsisit annikitsumik allannguuteqarnerannik tamanna kinguneqarpoq.

Suliffeqarnermi kisitsisit pingaarnertit

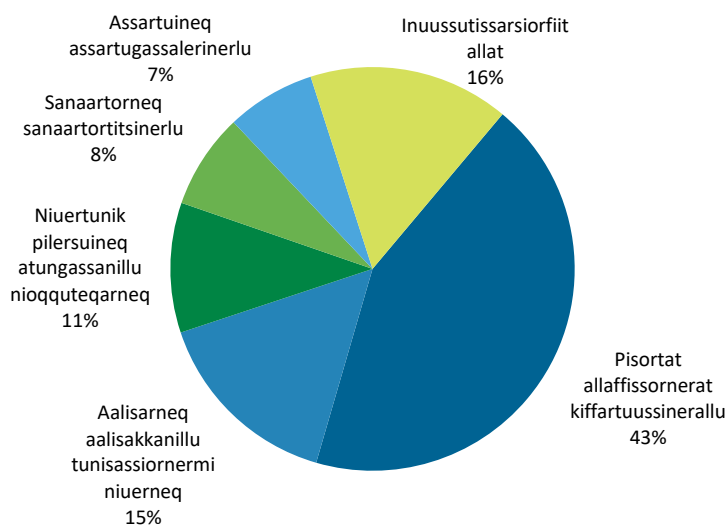
2. Suliffeqarnermi kisitsisit pingaarnertit

Immikkoortumi matumani Kalaallit Nunaanni najugaqavissut akornanni pingaarnertut suliffillit sammineqarput. Pingaarnertut suliffillit tassaapput suliffeqarnerminni ataatsimi inuk ataaseq qaammammi pineqartumi qaffasinnerpaamik qaammammut akissarsiarisimasaani nalunaarsorneqarsimasuni qaammammusiaqartutut nalunaarsorneqarsimasut, tasanilu pineqarput akissarsiat tamakkiisut, tunisinermi akiliinerit, nammineq suliffeqarfimmi sinneqartoorutit il.il. Immikkoortoq 4.2.1-imi aamma 4.2.2-mi tunisinermut namminerlu suliffeqarfimmi sinneqartoorutinik suliaqarnernut nassuiaat atuarneqarsinnaavoq. Kalaallit Nunaanni najugaqavissutut taaneqartut tassaapput innuttaasut ukiup aallartinnerani naanerani Kalaallit Nunaanni najugallit, aammalu qaammatip aallartinnerani 15-inik ukioqalereersimasut. Allani taakkartuisoqartinnagu agguaqatigiissillugu qaammammut pingaarnertut suliffeqarneq kisitsisini pineqarpoq.

2023-mi agguaqatigiissillugu 29.339-t qaammammut suliffeqarsimapput, suliffeqarnermut nassuiaat immikkoortoq 4.1-imi takuuk. Ukiumut sulianut sanilliullugit 208-nik amerlanerupput, qaffariaat 0,7 pct.-iulluni. Qaffariaat naatsorsuutaareerpoq, Naatsorsueqqissaartarfimmit suliffissarsiorutut nalunaarsimasunut 2022-miit 2023-mut qaammatikkaartumik naatsorsuutiini takuneqarsinnaammat agguaqatigiissinneri appariaateqarsimasut.

Pisortaqarfinni allaffissornermut kiffartuussinermullu suliaqarfik nuna tamakkerlugu inuussutissarsiorfittut sulisitsisuuvoq annerpaaq. 2023-milu pisortaqarfinni ingerlatsinermi kiffartuussinermilu agguaqatigiissillugu qaammammut suliffillit 12.730-nik amerlassuseqarput. Titartagarlu 1 malillugu suliffillit tamakkerlutik 43 pct.-iinik annertussuseqarput. *Aalisarnermi aalisakkanillu tunisassiornerup niuernerullu* iluani suliaqarfiit qaammammut 4.517-inik sulisoqarsimapput, suliffillit tamakkerlugit 15 pct.-iinik annertussuseqartunik. *Niuernermi, sanaartornermi sanaartortitsinermilu* kiisalu *assartuinermi assartugassanillu* suliaqarfinni sulisut 11 pct.-inik, 8 pct.-inik 7 pct.-inillu annertussuseqarput.

Titartagaq 1. 2023-mi suliffeqarneq inuussutissarsiorfinnut agguarlugu

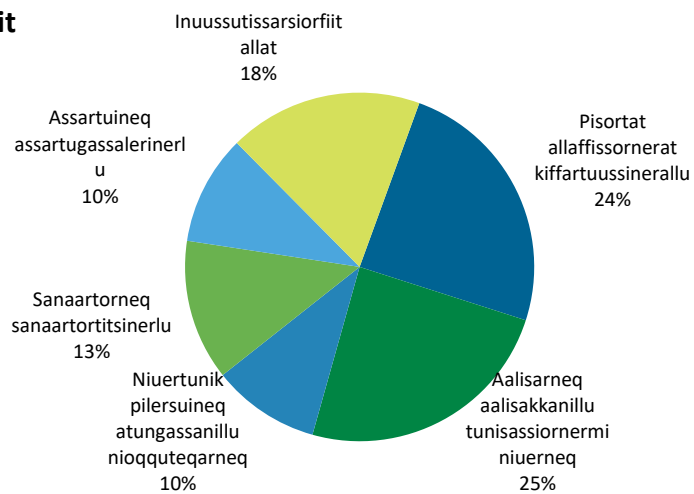

Najoqqutaq: Kisitsisaataasivik: <https://bank.stat.g/ARNBFB01>

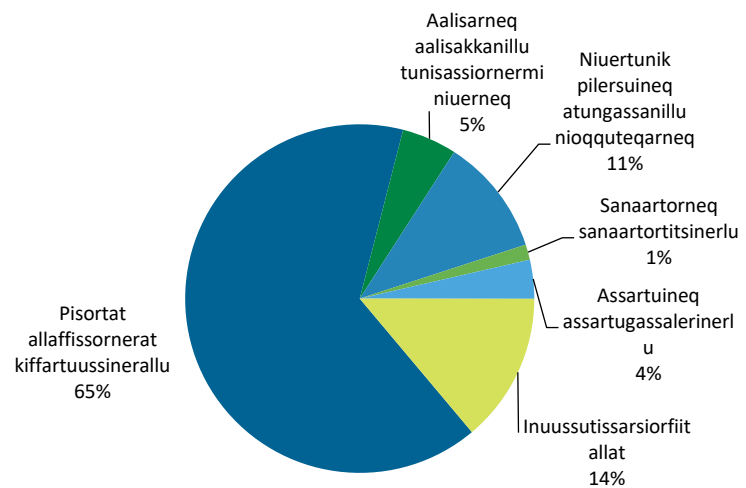
Titartagaq 2-mi takuneqarsinnaasutut pingaartumik arnat pisortat suliffeqarfiutaanni sulisarpur. Arnat quliugaangata arfinillit pisortaqarfinni ingerlatsinermi kiffartuussinermilu sulisarpur. Niuernikkut suliffeqarfiit aamma arnanik suliffiqineqarajunnerupput. Angutit akornanni aalisarnermi aalisakkanillu tunisassiornermi niuernermilu kiisalu pisortaqarfinni ingerlatsinermi kiffartuussinerne suliaqarfiit annerpaapput. Inuussutissarsiorfiit pineqartut ataatsimut katikkaanni angutit suliffillit tamakkerlutik affaasa missaanniittut sulisoraat. Sanaartornermi sanaartortitsinermilu, niuernermi aamma assartuinerne suliaqarfiit aammattaaq angutinit suliffiqineqarajupput.

Titartagaq 2. 2023-mi angutit arnallu akornanni inuussutissarsiorfinni suliffeqarneq

Angutit

Arnat

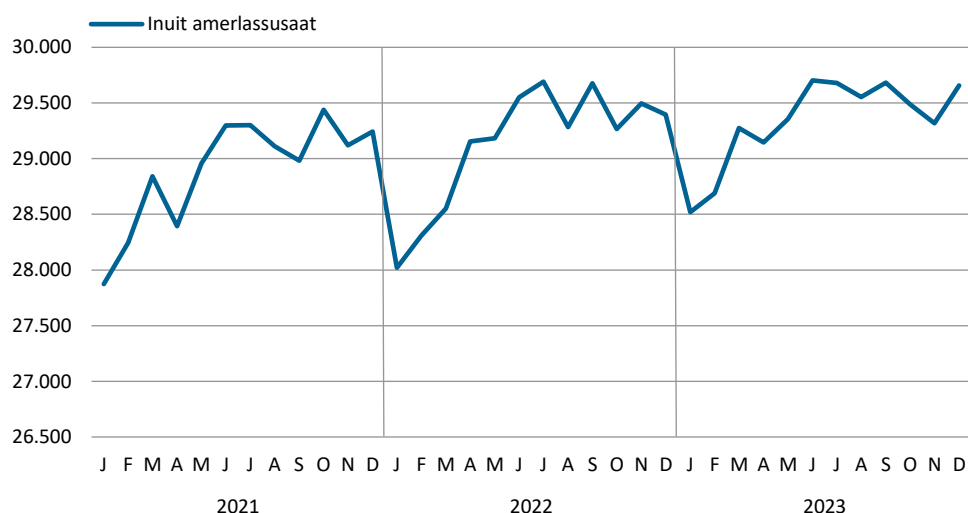

Najoqqutaq: Kisitsisaataasivik: <https://bank.stat.gl/ARNBF01>

2023-mi aalisarnermi aalisakkanillu tunisassiornermi niuernermilu agguaqatigiissillugu qaammammut 4.517-it suliffeqarsimapput. Taakkunanga 1.726-t tunisisartutut pingaarnertut sulisimapput.

Qaammatikkaartumik suliffeqarneq aalajangersimasumik ukiup qanoq ilineri malillugit allanngorartarpoq, takuuk titartagaq 3. Suliffeqarneq januaarimi appasinnerpaasarpoq ukiulli qeqqani qaffasinnerpaasarluni. Qaammatini ataasiakkaani annikitsumik qaffariaatit appariaatilluunniit pisarpur, nalunaarsuutini iluarsaanneqarsinnaanngitsutut inissisimasut.

Titartagaq 3. Qaammatikkaartumik suliffeqarneq

Najoqqutaq: Kisitsisaataasivik: <https://bank.stat.gl/ARNBFB09>

Suliffeqarneq inuussutissarsiutinut pingaarnernut agguataaraanni, takussutissiaq 1 malillugu kommunit akornanni nikingassutsit annertupput. Kommunini tamani pisortaqaqfinni ingerlatsineq kiffartuussinerlu sulii annerpaalluni inuussutissarsiorfittut sulisitsisuuvoq. Assersuutigaluguli Avannaata Kommuniani, Kommune Qeqertalimmi aamma Qeqqata Kommuniani aalisarneq aalisakkanillu tunisassiorneq niuernerlu kommuninut allanut naleqqiullugit annertunerpaapput. Taamaasilluni Avannaata Kommuniani aalisarnermi aalisakkanillu tunisassiornermi niuernermilu sulisut 31,1 pct.-inik, Kommune Qeqertalimmi 22,0 pct.-inik Qeqqata Kommunianilu 17,6 pct.-inik annertussuseqarput, Kommuneqarfik Sermersuumi inuussutissarsiorfimmi pineqartumi sulisut 7,9 pct.-iinnaallutik.

Takussutissiaq 1. 2023-mi inuussutissarsiorfinni sulisut kommuninut agguarlugit

	Kommune Kujalleq	Kommuneqarfik Sermersooq	Qeqqata Kommunia	Kommune Qeqertalik	Avannaata Kommunia
Katillugit	2.974	12.862	4.745	3.025	5.687
Nunalerineq, orpippass. nunaleriner. tunisassiorneq niuernerlu	78	2	2	1	0
Aalisarneq aalisakkanillu tunisassiornermi niuernerq	238	1.010	833	667	1.769
Aatsitassarsiorneq	22	53	8	2	1
Nioqqutissiorneq	6	140	51	19	15
Nukissiuutinik imermillu pilersuineq	47	161	57	65	94
Sanaartorneq sanaartortitsinerlu	237	1.056	381	203	361
Niuertunik pilersuineq atungassanillu nioqquteqarneq	325	1.356	527	312	535
Assartuineq assartugassalerinerlu	204	1.188	326	143	223
Akunnittarfiit neriniartarfiillu	104	424	164	50	162
Paasissutissalerineq attaveqaatilerinerlu	30	426	30	41	28
Aningaaseriviit aningaasaliisarfiillu	14	157	18	6	13
Inissiaateqarneq	20	161	101	15	29
Namminersortunit, ilisimat. teknikkikkullu kiffartuussinerit	16	239	21	5	17
Allaffissornikkut kiffartuussinerit	27	257	77	9	39
Pisortat allaffissornerat kiffartuussinerallu	1.500	5.608	1.992	1.412	2.218
Kiffartuussilluni inuussutissarsiorfiit allat	21	225	47	16	21
Nalunaarsuuteqanngitsut	86	399	110	61	165

Najoqqutaq: Kisitsisaataasivik: <https://bank.stat.gl/ARNBFB03>

Takussutissiaq 2-mi takutinneqarpoq agguaqatigiissillugu qaammammut pingaarnertut suliffillit piffissami 2018-imiit 2023-mut, najugaqarfinni ataasiakkaani.

Suliffeqarneq annerpaaq – ilimageriikkatut – najugaqarfimmi Nuummiippoq, tassani 2023-mi agguaqatigiissillugu suliffeqarsimasut 11.023-nik amerlassuseqarmata.

Suliffeqarneq ataatsimut isigalungu 2022-mi 29.131-niit 2023-mi 29.339-nut 0,7 pct.-inik annertuneruvoq. Najugaqarfiit Ittoqqortoormiit, Ilulissat aamma Paamiut qaffariaateqarnerpaasimapput, taakkunani suliffeqarneq 6,1 pct.-inik, 2,7 pct.-inik kiisalu 2,3 pct.-inik annertunerulersimammata. Qaffariaalli annerpaaq najugaqarfimmi Nuummiippoq, 2023-mi suliffillit ukiup siulianut sanilliullugit 198-inik amerlanerusimammata. Tassani qaffariaat 1,8 pct.-inik annertussuseqarpoq.

Killormulli najugaqarfimmi arlalinni 2023-mi suliffillit ikileriarsimapput. Najugaqarfimmi Qaanaami, Kangaatsiami aamma Qasigiannuani suliffeqarneq 6,7 pct.-inik, 4,3 pct.-inik aammalu 4,0 pct.-inik appararsimammata. Takussutissiarlu 2 malillugu aamma najugaqarfimmi Qeqertarsuarimi, Upernavimmi, Uummannami, Narsami aamma Maniitsumi suliffeqarneq 2,5 pct.-it angullugit annikinnerulersimavoq.

Takussutissiaq 2. Najugaqarfimmi suliffeqarneq

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Nuna tamakkerlugu	28.204	28.492	28.469	28.900	29.131	29.339
Nanortalik	710	702	704	681	676	679
Qaqortoq	1.525	1.536	1.519	1.537	1.536	1.538
Narsaq	757	747	771	771	761	758
Paamiut	654	647	615	598	564	577
Nuuk	9.899	10.069	10.240	10.587	10.825	11.023
Maniitsoq	1.669	1.662	1.595	1.591	1.571	1.568
Sisimiut	3.162	3.176	3.175	3.198	3.154	3.177
Kangaatsiaq	548	526	532	526	541	518
Aasiaat	1.522	1.478	1.505	1.509	1.507	1.509
Qasigiannugit	611	630	607	596	599	575
Ilulissat	2.472	2.598	2.582	2.651	2.716	2.789
Qeqertarsuaq	439	440	431	437	434	423
Uummannaq	1.225	1.245	1.248	1.211	1.231	1.219
Upernavik	1.319	1.389	1.370	1.408	1.387	1.359
Qaanaaq	343	354	347	332	344	321
Tasiilaq	1.132	1.091	1.023	1.059	1.079	1.089
Ittoqqortoormiit	154	147	154	161	163	173

Malugiuk: Nuna tamakkerlugu kisitsisinut inoqarfiit kommunit avataanniittut ilanngunneqarput.

Najoqqutaq: Kisitsisaataasivik: <https://bank.stat.gl/ARNBFB03>

Suliffeqarnerup annertussusaa suliffillit amerlassusaasa innutaasut najugaqavissut amerlassusaannut naleqqiussineruvoq. Innuttaasut najugaqavissut tassaapput ukiup pineqartup aallartinnerani naanerani Kalaallit Nunaanni najugallit, qaammatillu aallartinnerani 15-ileereersimasut.

Takussutissiaq 3-mi takuneqarsinnaasutut najugaqavissut akornanni suliffeqarnerup annertussusaa 2018-imi 66,1 pct.-imiit 2023-mi 67,6 pct.-imut qaffassimasoq.

40-45-nik ukiullut akornanni suliffeqarnerup annertussusaa qaffasinnerpaavoq, tassani 2023-mi najugaqavissut 70,5 pct.-ii suliffeqarsimammata. Taamaattoq ukiumi pineqartumi 30-34-nik ukiullit akornanni suliffillit amerlanerpaasimapput, tassani agguaqatigiissillugu qaammammut 3.776-it suliffeqarsimammata.

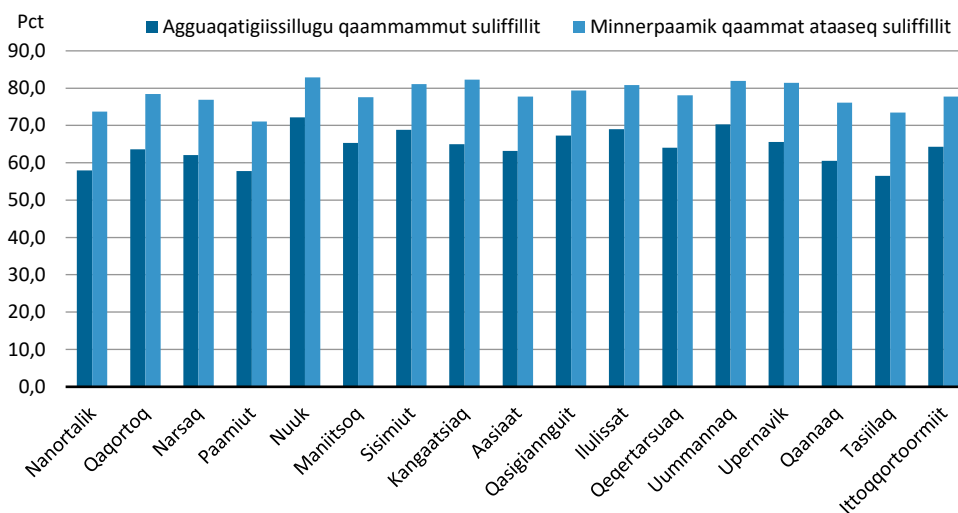
Takussutissiaq 3. 2018-imi 2023-milu suliffeqarneq, suliffeqarnerup annertussusaa kiisalu najugaqavissut ukiunut agguallugit

	Innuttaasut ¹		Agguaqatigiisillugu qaammammut suliffillit		Agguaqatigiisillugu qaammammut suliffeqarnerup annertussusaa	
	Inuit amerlassusaat				Pct.	
	2018	2023	2018	2023	2018	2023
Katillugit	42.671	43.430	28.204	29.339	66,1	67,6
15-19-inik ukiullit . . .	3.958	3.794	1.064	1.063	26,9	28,0
20-24-nik ukiullit . . .	4.771	4.159	2.572	2.303	53,9	55,4
25-29-nik ukiullit . . .	5.216	4.996	3.263	3.166	62,6	63,4
30-34-nik ukiullit . . .	4.751	5.521	3.145	3.776	66,2	68,4
35-39-nik ukiullit . . .	4.158	4.814	2.866	3.343	68,9	69,4
40-44-nik ukiullit . . .	3.391	4.105	2.380	2.893	70,2	70,5
45-49-nik ukiullit . . .	4.038	3.338	2.754	2.346	68,2	70,3
50-54-inik ukiullit . . .	5.828	3.899	3.967	2.650	68,1	68,0
55-59-inik ukiullit . . .	5.049	5.469	3.211	3.662	63,6	67,0
60-inik ukiullit-soraarneruss.	4.072	5.649	2.363	3.375	58,0	59,7
Soraarneruss. ukiussarititat qaangerl.	4.275	4.475	619	761	14,5	17,0

Malugiuk: Erseqqissaatigineqarpoq tabeli atorlugu suliffissaaleqinerup annertussusaa kisinneqarsinnaangimmat. Nalunaarut: 1) Najugaqavissut tassaapput innuttaasut ukiup aallartinnerani naaneranilu Kalaallit Nunaanni najugallit, qaammatillu aallartinnerani 15-inik ukioqalereersimasut. Najooqutaq: Kisitsisaataasivik: <https://bank.stat.gl/ARNBFB05>

Titartagaq 4-imi takutinneqarpoq najugaqavissut akornanni qanoq amerlatigisut 2023-mi minnerpaamik qaammammut ataasiarlutik suliffeqarsimanersut, kiisalu qanoq amerlatigisut 2023-mi agguaqatigiisillugu qaammammut suliffeqarsimanersut.

Titartagaq 4. 2023-mi najugaqarfinni suliffeqarnerup annertussusaa

Malugiuk: Najugaqavissut tassaapput innuttaasut ukiup aallartinnerani naaneranilu Kalaallit Nunaanni najugallit, qaammatillu aallartinnerani 15-inik ukioqalereersimasut. Najooqutaq: Kisitsisaataasivik: <https://bank.stat.gl/ARNBFB05>

Titartagaq 4-imi takuneqarsinnaasutut nunap sumiiffii malillugit assigiinnngisitaartoqarpoq. Tassa Nuummi, Sisimiuni, Kangaatsimi, Ilulissani, Uummannami Upernavimmilu najugaqavissut 80 pct.-ii sinnillit 2023-mi agguaqatigiisillugu minnerpaamik qaammammi ataatsimi suliffeqarsimapput.

Nanortalimmi, Paamiuni Tasiilamilu 2023-mi agguaqatigiissillugu minnerpaamik qaammammi ataatsimi suliffeqarsimasut annertussusaat 74 pct.-it ataappaat.

Nuummi qaammammut suliffillit annertussusaat qaffasinnerpaavoq. Tassani agguaqatigiissillugu innutaasut 72,2 pct.-ii suliffeqarsimasut, Tasiilami suliffillit annertussusaat 56,5 pct.-imiilluni annikinnerpaasimavoq.

Takussutissiaq 4. Inuiaassuseq malillugu suliffeqarneq

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Katillugit	28.204	28.492	28.469	28.900	29.131	29.339
Danmark (Kalaallit Nunaanni inunngortut)	24.896	25.199	25.010	25.420	25.553	25.529
Danmark (Kalaallit Nunaata avataani inunngortut)	2.839	2.748	2.835	2.826	2.752	2.670
Europa	170	162	161	180	201	194
Europa avataani	299	383	464	475	626	947

Najoqqutaq: Kisitsisaataasivik: <https://bank.stat.gl/ARNBFB07>

Takussutissiaq 4-imi aamma 5-imi takutinneqarput najugaqavissut akornanni suliffeqarneq, inuiaassuseq malillugu. Malunnarsaanninnissaq anguniarlugu inuiaassutsit eqimattakkuutaarneqarput. Qallunaatut innuttaassusillit inunngorfik malillugu avinneqarput, Kalaallit Nunaanni kiisalu Kalaallit Nunaata avataani inunngorsimasunut. Sinneruttut Europamut kiisalu Europa avataani inuiaassusilinnut avinneqarlutik.

Takussutissiaq 5. 2022-mi suliffeqarneq, inuiaassuseq inuussutissarsiorfillu malillugit

	Danmark (Kalaallit Nunaanni Katillugit inunngortut)	Danmark (avataani inunngortut)	Europa	Europa avataani	
Katillugit	29.339	25.529	2.670	194	947
Nunalerineq, orpippass. nunalerinermilu tunisassiorneq niuernerlu	83	81	2	0	0
Aalisarneq aalisakkanillu tunisassiornermi niuernerneq	4.517	4.118	165	11	224
Aatsitassarsiorneq	85	57	24	4	0
Nioqqutissiorneq	231	206	22	1	2
Nukissiuutinik imermillu pilersuineq	424	362	58	2	2
Sanaartorneq sanaartortitsinerlu	2.239	1.724	339	54	121
Niuertunik pilersuineq atungassanillu nioqquteqarneq	3.055	2.640	221	6	187
Assartuineq assartugassalerinerlu	2.087	1.853	200	17	17
Akunnittarfiit neriniartarfiillu	903	555	103	6	239
Paasissutissalerineq attaveqaatilerinerlu	555	451	95	4	5
Aningaaseriviit aningaasaliisarfiillu	208	158	49	1	1
Inissiaateqarneq	325	293	26	1	4
Namminersortunit, ilisimatusarnikkut teknikkikkullu kiffartuussinerit	298	194	95	5	4
Allaffissornikkut kiffartuussinerit	449	284	80	8	77
Pisortat allaffissornerat kiffartuussinerallu	12.730	11.633	1.006	59	32
Kiffartuussilluni inuussutissarsiorfiit allat	330	273	38	2	18
Nalunaarsuuteqanngitsut	822	646	148	14	14

Najoqqutaq: Kisitsisaataasivik: <https://bank.stat.gl/ARNBFB07>

Takussutissiaq 6-imi takutinneqarput agguaqatigiissillugu qaammammut pingaarnertut suliffeqarneq, suliffillip ilinniagaq qaffasinnerpaatut naammassisimasaa malillugu.

Takussutissiaq 6. Suliffeqarneq, ilinniagaq qaffasinnerpaatut naammassisimasaq malillugu

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Katillugit	28.204	28.492	28.469	28.900	29.131	29.339
Meeqqat atuarfiat	14.573	14.570	14.240	14.179	14.216	14.268
Ilinniarnertuunngorniarneq	1.434	1.517	1.524	1.570	1.593	1.628
Inuussutissarsiornermik ilinniarneq: Katillugit	6.763	6.849	6.914	7.156	7.223	7.266
- Inuuss. ilinniarneq: Eqqumiitsuliorneq aamma humaniora	173	182	184	193	193	194
- Inuuss. ilinniarneq: Inuussutissarsiorneq, allaffissorneq inatsisilerinerlu ..	905	924	933	965	968	992
- Inuuss. ilinniarneq: Ingeniørinngorniarneq, tunisass. sanaartornerlu ..	2.354	2.372	2.383	2.452	2.461	2.448
- Inuuss. ilinniarneq: Nunalerineq, orpippass. aalisarneq uumasullu	267	265	263	262	275	288
- Inuuss. ilinniarneq: Peqqinneq atugarissaarnerlu	1.631	1.650	1.657	1.696	1.711	1.729
- Inuuss. ilinniarneq: Kiffartuussinermi suliaqarfik	1.331	1.356	1.393	1.482	1.498	1.493
- Inuuss. ilinniarneq: Allat	102	100	100	107	116	121
Angusanik qaffassaaneq	1.137	1.147	1.167	1.221	1.227	1.223
Ingerlariaqqiffiusumik ilinniarneq	4.297	4.408	4.623	4.774	4.872	4.954

Malugiuk: Ilinniakkat aalajangersimasut immikkoortiterinerinut assersuutit Naatsorsueqqissaartarfiup nittartagaani www.stat.gl – imi nassaarineqarsinnaapput.

Najoqqutaq: Kisitsisaataasivik: <https://bank.stat.gl/ARNBFB08>

Takussutissiaq 6-imi takuneqarsinnaavoq suliffillit affaannit sinneqartut meeqqat atuarfiat kisiat qaffasinnerpaatut naammassisimagaat.

Najoqqutat

3. Najoqqutat

Suliffeqarnermi kisitsisitigut paasissutissat najoqqutat assigiinngitsut suliaralugit nalunaarsuisarfimmut Kalaallit Nunaanni suliffeqarnermut paasissutissanik matussusiisunik ataatsimoortitsilluni suliarineqartarput. Immikkoortumi matumani kisitsisini najoqqutarineqartut ataasiakkaat nassuiarneqarput.

Qaammammut nalunaarsuutit nassuiaataat

Suliffeqarnermut kisitsisitigut paasissutissani najoqqutarineqartut tassaapput qaammatikkaartumik nalunaarsuutit, sulisitsisunit Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmut nalunaarsuarineqartartut. Qaammatikkaartumik nalunaarsuutit suliffeqarfinni sulisunut ataasiakkaanut akissarsianut akileraarutinullu agguataarneqartarput. Nalunaarsuutit ukiut pingasut kingumut uterlugit ukiumoortumik nutarterneqartarput, taamaattumik ukiumi matumani saqqummertut ukiup siuliani saqqummersinneqarsimasunit allaanerussuteqarsinnaapput.

Inuit isertitaannut nalunaarsuisarfik

Qulaani najoqqutani pineqartuni suliffilinnut tamakkiisumik matussusiinngillat. Ilaatigut namminersorlutik inuussutissarsiutinik ingerlatsisut ilaangillat. Suliffillit, qaammatikkaartumik nalunaarsuiffinni ilaangitsut, Naatsorsueqqissaartarfiup isertitanut nalunaarsuiffianit, Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmut ukiumoortumik nammineq nalunaarsuiffinnik tunngaveqartumit, pineqartut isertitaannit A-nit, tunisinerannit, namminerisamillu suliffeqarfiutaannit paasissutissat atorlugit ilanngunneqartarput.

Isertitanut taarsiissutaasunik kommuninit ikiorsiissutit

Pisortat akissarsialeriffiat atorlugu kommunit isertitanut taarsiissutaasunik ikiorsiissutaat nassaarineqarsinnaapput. Ikiorsiissutillu tassaapput utoqqalinermi soraarnerussutisiat, siusinaartumik soraarnerussutisiat, atorfilittut sulisimanermi soraarnerussutisiat kiisalu suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutit. Ikiorsiissutit pineqartut qaammatikkaartumik nalunaarsuiani piiarneqarput.

Qitiusumik Suliffeqarfinnik Nalunaarsuiffik

Qitiusumik Suliffeqarfinnik Nalunaarsuiffik (CVR) atorlugu suliffeqarfiit ataasiakkaat inuussutissarsiorfinni paasissutissaat aaneqarput, taamaasilluni suliffillit inuussutissarsiutinut immikkoortiterneqarsinnaalerlutik. CVR-imi suliffeqarfiit nalunaarsorsimasut tamarmik suliaat pingaarnerit malillugit suliaqarfinnut inissitsiterneqartarput. Suliaqarfiillu paasissutissaat Dansk Branche-nomenklatur (DB07) malillugu immikkoortiterneqartarput.

Suliffeqarnermi kisitsit paasissutissaanni suliaqarfiit agguataarnerat annikitsumik naleqqussarneqarpoq. Kisitsisini inuussutissarsiorfiup annerpaap CVR-imi suliaqarfiit agguataarneqarnerat naleqqatiginngimmagu. Naleqqussaannermi peqqutaavoq suliffeqarfiit annerit – pingaartumik aalisarnermut, toqqaannartumik toqqaannangitsumilluunniit aalisarnerup iluani attuumassuteqartut – CVR-imi suliaqarfinni allani nalunaarsorsimanerat. Tamanna – naleqqussaasoqartinnagu – suliaqarfinni ataasiakkaani suliffillit – pingaartumik aalisarnerup iluani – annikippallaarnerannik kinguneqarsinnaavoq, suliaqarfinnilu allani – pingaartumik niuernermit suliffissuaqarnermilu – killormut suliffillit annertuallaalernerannik kinguneqarsinnaalluni.

Suliaqarfinnut naleqqussaannermi suliffeqarfiit ataasiakkaat suliaqarfiat malillugu allanut inissinneqarput. Inuussutissarsiorfillu *Aalisarneq aalisakkanillu tunisassiorneq niuernerlu*, aalisartut saniatigut aamma suliffeqarfinnik aalisakkanik piareersaanermik, niuernermik nioqqutissiornermillu suliaqartunik ilaneqarpoq. Taamatuttaaq inuussutissarsiorfik *Nunalerineq, orpippassualerineq nunalerinermilu tunisassiorneq*, suliffeqarfinnik nersutaatinik toqoraanermik suliaqartunik ilaneqarpoq. Inuussutissarsiorfik *Aatsitassarsiorneq*, suliffeqarfiit aatsitassarsiornermik ingerlatsisut saniatigut aamma suliffeqarfinnik aatsitassarsiornermut toqqaannartumik atassuteqartunik, assersuutigalugu aatsitassanik misissuinerneq suliaqartunik ilaneqarluni.

Eqqortumik oqaatigalugu suliaqarfinnik naleqqussaaneq suliffeqarfiit suliaqarfinni ilisarnaataat (DB07) imaluunniit CVR-normui malillugit ingerlanneqarpoq.

Suliaqarfinnik naleqqussaaneq, inuussutissarsiorfinnut nutaanut immikkoortiterinerit

DB07 suliaqarfiup ilisarnaataa	CVR-normu Suliffeqarfik	Inuussutissarsiorfimmiit	Inuussutissarsiorfimmut
10.11.90	-	Nioqqutissiorfik	Aalisarneq aalisakkanillu tunisassiorneq niuernerlu
10.20.10	-	Nioqqutissiorfik	Aalisarneq aalisakkanillu tunisassiorneq niuernerlu
10.20.20	-	Nioqqutissiorfik	Aalisarneq aalisakkanillu tunisassiorneq niuernerlu
46.38.10	-	Niuertunik pilersuineq atungassanillu nioqquteqarneq	Aalisarneq aalisakkanillu tunisassiorneq niuernerlu
71.12.40	-	Namminersortunit, ilisimatusarnikkut teknikkikkullu suliaqartunit kiffartuussinerit	Aatsitassarsiorneq
-	18534975 Neqi	Nioqqutissiorfik	Nunalerineq, orpippassualerineq nunalerinermilu niuernerlu
-	25025490 Isortumi Tuttuuteqarfik	Nioqqutissiorfik	Nunalerineq, orpippassualerineq nunalerinermilu niuernerlu

Innuttaasunut nalunaarsuiffik

Innuttaasut najugaqavissut kisitsisini misissueqqissaarnermi tunngavigineqartut annertussusaat Naatsorsueqqissaartarfiup inunnik nalunaarsuisarfia atorlugu killilerneqarput. Nalunaarsuisarfik aamma nunat sumiiffiini suliffillit pillugit paasissutissanut atassusiinerneq atornerqarpoq – soorlu najukkanut, ukiunut aamma suaassutsinut. Ukiup naanerani sumiiffinni paasissutissat naatsorsorneqarput. Ukioqqortussutsillu qaammatip kingulliup tulliani naatsorsorneqarput, taamaasilluni soraarnerussutisiaqalernissamut ukioritit atassut eqqortumik kisinneqarlutik.

Ilinniartunut nalunaarsuiffik

Kisitsisini ilinniagaqarsimanermit paasissutissanut Naatsorsueqqissaartarfiup ilinniakkanut qaffasinnerpaatut naammassisimasanut nalunaarsuutai (HFU), ukiup naanerani naatsorsorneqartut atornerqarput. Ilinniakkat immikkoortiterinerini ISCED11-mi ilinniakkanut taaguutit malillugit, ilinniagaqarfiit qaffasissusaannut assigiinngitsunut tallimanut *Meeqqat atuarfiat* appasinnerpaatillugu *Ingerlariaqqiffiusumillu ilinniarneq*

qaffasinnerpaatillugu immikkoortiterneqarput. Taamatutaaq *inuussutissarsiornermik ilinniakkat* iluanni ilinniagaqarfinnut arfineq-marlunnut agguataaraluni immikkoortiterisoqarpoq. Ilinniartitaaneq ilinniagaqarfiillu pillugit annertunerusumik paasisaqarusuttunut innuttaasut ilinniagaqarsimassusaat pillugu saqqummersitami kingullermi periaatsimut immikkoortoq innersuussutigineqarpoq.

Ernereermermi sulinngiffeqarneq

Ernereermermi ullormusiallit pisortat akissarsialeriffiannit aaneqarput. Erninessaq sioqqullugu qaammatini pingasuni suliffilik qaammatikkaartumik nalunaarusiani isertitaqarnerpaasarpoq. Ernereermermilu sulinngiffeqarnermi suliffeqarneq suliaqarfimmi pineqartumi naatsorsorneqarpoq.

Periaaseq taaguutillu

4. Periaaseq taaguutillu

Kalaallit Nunaanni suliffeqarneq pillugu kisitsisit The International Labour Organisation-imit (ILO), FN-ip ataani nunat tamalaat akornanni suliffeqarnermut tunngasuni kattuffimmit najoqqutassiat nassuiarneqarsimasut sapinngisamik malillugit suliarineqarput. Immikkoortumi uani ILO-mit najoqqutassiat nassuiarneqarput. Tulliullugu periaaseq nassuiarneqarpoq, najoqqutallu nalorninaateqarsinnaasut pillugit nassuiaammik naggaserneqarluni.

4.1 Suliffeqarnermut nassuiaat

ILO-mit sulineq pillugu nassuiaammi misissuiffiup ingerlanerani suliffillit minnerpaamik nalunaaquttap akunnerani ataatsimi suliamik ingerlatsisimassapput. Misissuiffiup sivissusaa erseqqissumik nassuiarneqanngilaq, innersuussutaavorli sivikitsuusariaqartoq, assersuutigalugu ulloq ataaseq imaluunniit sapaatip akunnera ataaseq. Innersuussutigineqarportaaq nunami pineqartumi pissutsit immikkut ittut tunngavigalugit sulisinnaasut utoqqaassusiat minnerpaaffilerneqarnera nassuiarneqassasoq. Akerlianilli ukiunut allanut tunngatillugu innersuuteqartoqanngilaq.

Nalunaarsuutit Kalaallit Nunaanneersut atorlugit qaammatikkaartumik piffissalersuisoqarsinnaavoq, tamannalu ILO-mit innersuussutigineqartumit sivisunerungaatsiarpoq. Qaammatini pineqartuni nalunaarsuutit piffissanik suliffigineqarsimasunik paasissutissartaqanngillat, qaammatinili taakkunani akissarsianik tunniunneqarsimasunik imaqarlutik.

Piffissallu sivisuup sunniteqarsinnaanera killilerniarlugu suliffeqarnermut piumasaqaataasoq annertusineqarpoq, qaammami ataatsimi minnerpaamik akunnernik arfineq-pingasunik annertussuserlugu. Piffissamut suliffiusumut 18-it sinnerlugit ukiulinnut ilinniagaqarsimanngitsunullu akissarsiat (akunnermusiat) SIK-mit akigitinneqartut naatsorsuutit atorineqarput.

Kalaallit Nunaanni suliffeqarnermut nalunaarsuutini piumasaqaataasartut nalinginnaasut, ullormut akunnerni arfineq-pingasuni sulineq kiisalu qaammammut ullut suliffiit 20-t, ILO-mi piumasaqaatinut naleqqiukkaanni ullormi ataatsimi sulineq akunnernik ataatsimik annertussuseqarpoq. Taamaasilluni Kalaallit Nunaanni suliffilinnik nalunaarsuinissamut piumasaqaatit inornannginnerupput, piffissaliusaaq qaammammik ataatsimik sivissususeqarmat, nalunaarsuutillu tunngaviusut malillugit piumasaqaataasussatut tamanna pitsaanagerusoq nalilerneqarpoq.

Takussutissiaq 7. 2023-mi pingaarnertut suliffillit amerlassusaat, suliaqarfik suliffeqarnermullu killiliussaq malillugit

	10	20	30	40	50	60	70	80
Katillugit	29.877	29.339	28.770	28.225	27.653	27.066	26.479	25.907
Nunalerineq, orpippass. nunaleriner. tunisassiorneq niuernerlu	86	83	81	80	78	77	76	74
Aalisarneq aalisakkanillu tunisassiornermi niuernerlu	4.603	4.517	4.405	4.296	4.191	4.087	3.978	3.877
Aatsitassassiorneq	86	85	85	84	84	84	83	81
Nioqqutissiorneq	237	231	225	218	212	206	200	193
Nukissiuutinik imermillu pilersuineq	427	424	422	419	417	414	411	408
Sanaartorneq sanaartortitsinerlu	2.260	2.239	2.212	2.186	2.155	2.120	2.089	2.046
Niuertunik pilersuineq atungassanillu nioqquteqarneq	3.142	3.055	2.957	2.863	2.773	2.682	2.598	2.507
Assartuineq assartugassalerinerlu	2.107	2.087	2.067	2.049	2.029	2.009	1.987	1.961
Akunnittarfiit neriniartarfiillu	939	903	866	833	803	769	741	714
Paasissutissalerineq attaveqaatilerinerlu	563	555	551	546	543	542	540	538
Aningaaseriviit aningaasaliisarfiillu	208	208	207	207	207	207	207	207
Inissiaateqarneq	329	325	322	318	316	312	308	303
Namminersortunit, ilisimatusarn. teknikkikkullu kiffartuussinerit	302	298	293	291	288	287	285	283
Allaffissornikkut kiffartuussinerit	463	449	436	425	414	399	384	374
Pisortat allaffissornerat kiffartuussinerallu	12.964	12.730	12.522	12.315	12.106	11.872	11.651	11.422
Kiffartuussilluni inuussutissarsiorfiit allat	341	330	317	304	293	284	275	262
Nalunaarsuuteqanngitsut	822	822	804	790	744	715	667	656

Malugiuk: Akissarsiat minnerpaat malillugit akunnerit amerlassusaat killilerneqarput.

Najoqqutaq: Kisitsisaataasivik: <https://bank.stat.gl/ARNBFB10>

Suliffeqarnermut kiisalu suliffillit amerlassusaannut killiliussap sunniisarnera takussutissiaq 7-imi takuneqarsinnaavoq. Killiliussaq appasitsillugu suliffillit amerlanerussapput qaffasitsillugulu suliffillit ikinnerussallutik.

Tamanna tunngavigalugu Naatsorsueqquissartarfimmit qaammammi pineqartumi suliffeqarsimasut nalilerneqarpoq:

- Qaammammi pineqartumi akissarsiaqarluni sulisimasoq imaluunniit inuussutissarsiorluni allatut isertitaqarsimasoq, assersuutigalugu tunisinikkut imaluunniit namminerisamik suliffeqarfimmi sinneqartooruteqarnikkut.
- Piffissami pineqartumi SIK aamma Naalakkersuisut akissarsianut isumaqatigiissutaat atuuttoq malillugu ilinniagaqarsimanngitsunut akunnermut aki minnerpaaq, minnerpaamik atorlugu, akunnerit 20-t sulisimanerup nalinganut isertitaqarsimasoq.
- Qaammatip aallartinnerani 15-ileereersimasoq.

4.2 Nalunaarsuutinik misissuineq

Suliffeqarnermut kisitsisini najoqqutarineqartut allaffissornikkut atugassatut pilersitaapput, taamaattumillu kisitsisitigut paasissutissiorluni atorsinnaanerit killeqarpoq. Akileraarutit eqqarsaatigalugit akissarsiat juunimi decembarimiluunniit nalunaarsorneqarsimanerisa sunniutaat kisitsisinik paasissutissiornermi atorneqarsinnaanerannit annikinneruvoq. Taassumalu malitsigisaanik naatsorsuutit pitsaassusaannut pisariaqarlunnarpoq nalunaarsuutinik nalilersuilluni misissuinissaq.

Qaammatikkaartumik nalunaarusiani takuneqarsinnaanngilaq kommuninit akissarsiat sulisimanermit akissarsiuulussaansut, imaluunniit suliffeqarnermut attuumassuteqartuunnginersut ass. Inunnik isumagininnermi ikiorsiisutaansut. Qaammatikkaartumik nalunaarusiat

suliffeqarnermik naatsorsuinermi atorsinnaasunnngorniarlugit nalunaarsuutit salinneqarput, inunnik isumaginninnermi ikiorsiissutit il.il. piaarneqarlutik. Tamannalu pisortat akissarsialeriffiat atorlugu ingerlanneqarpoq. Nalunaarsuiffik tunngavigalugu qaammatikkaartumik isertitanut taarsiissutaasunik ikiorsiissutit ikiorsiissutinik pisartagalinnut ataasiakkaanut agguataarneqarput. Kingornalu qaammatikkaartumik nalunaarusiani kommunikkaartuni piiaarneqarlutik.

Suliaqarfinni allani aamma tamanna atuuppoq, isertitanik A-nik suliffeqarnermullu tunngassuteqanngitsunik akiliuteqartartuni. Tassanili suliffillit suliffeqanngitsunut suliaqarfinnit akiliutinik pisartunut naleqqiullugit minnerpaamiinnissaat naatsorsuutigineqarmat, qallunaat pensionskassiini kiisalu napparsimanermi inuunermullu sillimmasiisarfinni suliffillit kisitsisini ilanngunneqanngillat. Kalaallit Nunaanni pensionskassinut aningaasaateqarfinnullu soraarnerussutisianik akiliuteqartartunut nalunaarsuutinik aallertoqarpoq, soraarnerussutissiatut akiliutit taamaasillutik peerneqarlutik.

Decembarimi sulinngiffeqarnermi akissarsiassanut aggornisiassanullu immikkuullarissunut tunngasut sapinngisamik suussusersiniarneqarput aningaasallu amerlassusaannit piaarneqarlutik.

4.2.1 Tunisinermi sulinermik nalunaarsuineq

Tunisisartut marlunngorlugit immikkoortinneqarput.

Tunisisartut siullit tassaapput ukiup ataatsip ingerlanerani isertitaminnit A-nit minnerusumik tunisisimasut. Tunisisartuni soraarnerussutisiaqalersimasut tamarmik aamma ilaapput, isertitaminnit A-nit annertunerusunik tunisisaraluartut ilanngunneqarlutik.

Tunisisartut tullii tassaapput ukiup ataatsip ingerlanerani isertitaminnit A-nit annertunerusunik tunisisimasut. Taakkulu ukiup qaammataanut aqqaneq-marlunnut naligiimmik agguarneqarput. Qaammammi suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutinik tunineqarsimasoq qaammammi pineqartumi suliffeqarsimassanngilaq. Tunisisartunilu matumani pineqartuni ukioq kaajallallugu tunisisarnej pingaarnertut suliffigitinneqarpoq, qaammatit ilaanni isertitat A-t annertunerusinnaasaraluartut.

Tulaassillutik tunisisartut, aalisarnermi nunalerinermilu suliffeqarfiunngitsunut tulaassuisut, matumani aalisarnermik suliaqarfimmut nuunneqarput.

4.2.2 Sulisutut nalunaarsorsimannngitsut nalunaarsuutaannik ilanngussineq

Qaammatikkaartumik nalunaarsuutini najoqqutarineqartuni Kalaallit Nunaanni suliffeqarneq tamakkerlugu naatsorsorneqarsinnaanngilaq. Taamaattumik Naatsorsueqqissaartarfiup isertitanut nalunaarsuiffia atorlugu suliffillit allat nassaarineqarput nalunaarsuutinullu ilanngunneqarlutik. Ilanngussat missiliorlugu ukiumut inunnik 1.000-inik amerlassuseqarput.

Nalunaarsuutinullu ilanngunneqartut assigiinngitsut pingasuupput.

Ilanngussat siullit: Qaammatikkaartumik nalunaarsuiffinni tunisisimannngitsutut kisianni isertitanut nalunaarsuiffimmi tunisisimasutut nalunaarsorsimasut. Taakkununnga ilaallutik qaammammi ataatsimi agguaqatigiissillugu 20 tiimit akunnermusiat minnerpaat naligi malillugit isertitaqarsimasut. Soraarnerussutisialinnut tamanna marloriaataasarpoq. Taakkulu ukiup qaammataanut aqqaneq-marlunnut agguataarneqarput.

Qaammammi suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutinik tunineqarsimasoq qaammami pineqartumi suliffeqarsimassanngilaq. Isertitanit A-nit annertunerusunik tunisisimasut ukioq kaajallallugu tunisisarneq pungaarnertut suliffigaat. Suliaqarfimmi aalisarnermiipput. Ukiumullu 60-it missaanniittarput.

Ilanngussat tullii: Isertitanut nalunaarsuiffimmi, qaammatikkaartumik nalunaarsuiffinni ukioq kaajallallugu tunisinermit annerusumik tunisaqarsimasut. Tassaallutik kalaalimineerniarfinni inuinnarnullu tunisisartut. Tunisineq taamaattoq qaammatikkaartumik nalunaarsuiffinni ilanngunneqartanngilaq, ilanngussalli siulliit assigalugit isertitanut nalunaarsuiffimmi tunisisarnerat agguataarneqarpoq. Suliaqarfimmi aalisarnermiipput. Ukiumullu qulit missaanniittarput.

Ilanngussat pingajui: Kisimiilluni ingerlatsiviit. Isertitanut nalunaarsuiffimmi tunisaqarsimangitsut suliffeqarfiilli naatsorsuutaat 0-imik annerullutik. Taakkununga ilaallutik qaammammi ataatsimi agguaqatigiissillugu 20 tiimit akunnermusiat minnerpaat naligi malillugit isertitaqarsimasut. Soraarnerussutisialinnut tamanna marloriaataasarpoq. Taakkulu ukiup qaammataanut aqqaneq-marlunnut agguataarneqarput. Qaammammi suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutinik tunineqarsimasoq qaammami pineqartumi suliffeqarsimassanngilaq. Suliaqarfimmi nalunaarsuuteqanngitsuniipput. Ukiumullu 1.000-it missaanniittarput.

4.2.3 Pisortat ingerlatsineranni kifartuussinerannilu suliaqarfiit

Kisitsisaataasivimmi pisortat ingerlatsineranni kifartuussinerannilu COFOG-mi ilisarnaatit malillugit immikkoortiterisoqarpoq. Namminersorlutik Oqartussanut kommuninullu COFOG-mi ilisarnaatit akissarsialerivimmit ilanngunneqarput. COFOG-milu ilisarnaasersuinermi atorfimmi isertitat annerpaat tunngavigineqarput.

Sulisitsisunut Danmarkimiittunut COFOG-imi ilisarnaasersuineq suliaqarfiit malillugit ingerlanneqarpoq, takuuk takussutissiaq 8.

Takussutissiaq 8. COFOG-imi ilisarnaatit malillugit ilisarnaasersuineq

DB07-mi suliaqarfiit ilisarnaataat	COFOG-imi immikkoortitikkat
84.22.00	Illersornissaq (COFOG 2)
84.23.00	Pisortat nakkutiginninnerat isumannaarsuinerallu (COFOG3)
84.24.00	Pisortat nakkutiginninnerat isumannaarsuinerallu (COFOG3)
Allat	Allat (COFOG x)

4.3 Suliffillit pillugit nalunaarsuiffik

Suliffeqarnermut nalunaarsuiffimmi innuttaasut najugaqavissut akornanni suliffeqarnermik taamaallaat imaqarpoq. Innuttaasut najugaqavissut tassaapput Naatsorsueqqissaartarfiup innuttaasunut nalunaarsuiffiani ukiup pineqartup aallartinnerani naanerani, kiisalu qaammatip pineqartup aallartinnerani 15-ileereersimasut, Kalaallit Nunaanni najugalittut nalunaarsukkat.

Takussutissiaq 9-mi takutinneqartut, 2023-p aallartinnerani innuttaasut missiliorlugu 4 pct.-ii najugaqavissutut nalunaarsorsimangillat

Takussutissiaq 9. Innuttaasut najugaqavissut

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Ukiup aallartinnerani innuttaasut	55.992	56.081	56.421	56.562	56.609	56.699
Innuttaasut najugaqavissut	53.371	53.493	53.888	54.124	54.049	54.113
Najugaqavissut, qaammatip aallartinnerani 15-inik ukiullit	42.671	42.792	43.152	43.371	43.333	43.430

Suliffillit pillugit nalunaarsuiffik – akissarsiat nalunaarsorneqarsimasut kiisalu suliaqarfiit paasissutissaasa saniatigut – aamma pingaarnertut suliffilittut atorfinissimanermut imaluunniit saniatigooralugu suliffilittut atorfinissimanermut paasissutissanik imaqarpoq. Pingaarnertut suliffeqarnermi qaammammut akissarsiat qaffasinnerpaat nalunaarsorneqarsimasut aallaavigineqarput. Qaammammi pineqartumi atorfiit allat saniatigooralugu suliffinnik taaneqarlutik. Taamatuttaaq nalunaarsuiffik inuiaqatigiinni qanoq inissisimanermik nunallu sumiiffiini sumi inissisimanermik paasissutissanik imaqarpoq.

4.4 Kisitsisaataasivik

Kisitsisaataasivik, bank.stat.gl –imi nassaarineqarsinnaasoq, suliffeqarneq pillugu tabelinik sukumiinerusunik imaqarpoq. Suliffeqarnermi naatsorsuutunik nammineq toqqartukkanik tassani aallertoqarsinnaavoq. Immikkoortut aappaanni tabelit titartakkallu tamarmik kisitsisinit pineqartunit sananeqarput. Najoqqutarineqartullu tabelit titartakkallu ataanni takuneqarsinnaapput. 2016 sioqqullugu nalunaarsuutit suliffeqarnerup ataani arkivimi nassaarineqarsinnaapput.

4.5 Najoqqutani kukkunerusunnaasut

Nalunaarsuiffiit, suliffeqarneq pillugu kisitsisitigut paasissutissiornermi tunngaviliisut, allaffissornikkut nalunaarsuutunik annertuunit pilersitaasut, soorunami nalorninaateqarsinnaasunik imaqartarput. Taakkunani pingaarnersiukkat uani saqqummiunneqassapput.

Suliffeqarnermut kisitsisitigut paasissutissani sulisitsisut qaammatikkaartumik akissarsianut nalunaarusiaanni il.il. nalunaarsuutit tunngavigineqarput. Taamaattumillu qaammatikkaartumik nalunaarusiat pitsaassusaat kisitsisillu paasissutissiarineqartut pitsaassusaat imminut ataqatigiipput. Suliffeqarfiillu ataasiakkaat akissarsialiusaannik piffissalersuineq suliffeqarnermut nalunaarsuisarfimmi inaarutaasumik kisitsisinut sunniuteqartarpoq, pissuteqataanillu aamma nalunaarsuiffimmi kisitsisit pitsaassusaannut nalorninaatilinnik sunniuteqarsinnaalluni.

Immikkoortoq 4.2-mi nassuiarneqareersutut nalunaarsuutunik nalilersuilluni misissuinermi inaarutaasumik nalunaarsuiffimmi kisitsisinut tamatuma ajornartorsiutaasinnaanera annertuumik eqqumaffigineqarpoq. Decembarimi aningaasarsisitsinerit immikkut ittut sulinngiffeqarnermi akissarsianut aggnorsiassanullu tunngasut sapinngisamik suussusersiniarneqarlutillu aningaasat annertussusaannik piiarneqarput. Qaammatinili allani aamma immikkut ittunik aningaasarsisitsisarneq pisinnaavoq.

Nalunaarsuutillu tunngaviusut annertussusaat katitigaanerallu pissutigalugu allatulli naatsorsuutigineqassaaq aningaasarsisitsinerit immikkut ittut arlallit suussuseqarsineqarsinnaannginnerat taamaattumillu najoqqutani kukkunertut naatsorsuutigineqarnissaat. Kukkunerillu taamaattut qaammammusiit naatsorsuutaannut annerusumik sunniuteqartarput, naatsorsuutigineqarporli suliffeqarnermut kisitsisit naatsorsuutaasa pitsaassusaannut ajornartorsiut annerusumik sunniuteqanngitsoq.

Suliffilittut nalunaarsorsimangitsut nalunaarsuutaannik nuussinermi nalorninartoqarpoq. Tassani nammineerluni nalunaarsuiffiit – kiisalu isertitanut nalunaarsuiffik – ukiumoortumik nalunaarsuutunik imaqarmata, suliffilittut nalunaarsorsimangitsut nalunaarsuutaat taamaasillutik piffissanut agguanneqarsinnaanatik. Inuk ataaseq qaammatini ikittuinnarni annertuumik ukiumut akissarsiaqarsinnaavoq, pineqartorlu ukiumi naatsorsuiffiusumi qaammatini aqqaneq-marlunni suliffeqarsimasutut isikkoqarsinnaalluni. Killormullu aamma inuk ataaseq qaammatini aqqaneq-marlunni aaliangersimangitsumik suliffeqarsimasinnaavoq. Isertitallu annikippata, suliffillit nalunaarsorsimangitsut nuunneqarnerini ilaanngitsoorsinnaalluni.

Qitiusumik Suliffeqarfinnik Nalunaarsuiffik (CVR) atorlugu suliffeqarfiit ataasiakkaat inuussutissarsiorfinni paasissutissaat aaneqarput, taamaasilluni suliffillit inuussutissarsiutitut immikkoortiterneqarsinnaalerlutik. CVR-imi suliffeqarfiit nalunaarsorimasut tamarmik suliaat pingaernerit malillugit suliaqarfinnut inissitsiterneqartarput. CVR imminermini naapertuilluartumik suliaavoq. Periusarli aamma killeqarpoq, pingaartumik suliffeqarfiit assigiinngissitaartunik suliaqartuugaangata, suliaqarfinnut assigiinngitsunut immikkoortitertarialinnut. Kukkunerli minnerpaamiitsinniarlugu suliaqarfiit naatsorsuutaat naleqqussarneqarput, tassani suliffeqarfiup pingaarnertut suliaa malillugu inuussutissarsiorfinni inissinneqarluni, takuuk immikkoortut pingajuanni najoqqutanut nassuiaat.

Signatur forklaring:

...Oplysninger foreligger ikke
.. Oplysninger for usikre til at angives eller diskretionshensyn
. Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
0 Mindre end halvdelen af den anvendte enhed
- Nul
* Foreløbigt eller anslået tal

Saaffiginniffissaq
Gorm N. Pedersen
E-mail: gnpe@stat.gl

Suliffeqarnermi pissutsit

Grønlands Statistik
Postboks 1025 · 3900 Nuuk
Tlf.: +299 34 57 70
www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

